

SEMNELE DE PUNCTUAȚIE

SEMNLUL DE PUNCTUAȚIE	UTILIZAREA
. PUNCTUL	☞ marchează sfârșitul unei propoziții enunțiative, al unor fraze, sfârșitul unor enunțuri fragmentare - mai ales în dialog etc.
? SEMNLUL ÎNTREBĂRII	☞ marchează sfârșitul unei propoziții interogative (intonația specifică). ☞ asociat cu semnul exclamării, punctele de suspensie, mărește expresivitatea enunțului.
! SEMNLUL EXCLAMĂRII	☞ marchează sfârșitul unei propoziții exclamative (intonația specifică). ☞ exprimă nedumerire, surpriză, uimire.
... PUNCTELE DE SUSPENSIE	☞ marchează întreruperile din cursul vorbirii sau gândirii. ☞ marchează întreruperea unui text citat sau omiterea unui pasaj.
: DOUĂ PUNCTE	☞ se folosesc înaintea unei enumerări, unei pauze, înaintea vorbirii unei persoane, înaintea unei explicații sau precizări, în fața unui citat, unei concluzii etc.
, VIRGULA ! NU SE PUNE VIRGULĂ ÎNTRE SUBIECT ȘI PREDICAT	☞ se folosește în delimitarea propozițiilor coordonate (realizează raportul de coordonare prin juxtapunere între propoziții). ☞ se folosește între elementele unei enumerări, între elementele subiectului sau numelui predicativ multiplu. ☞ izolează apozitia simplă sau dezvoltată de restul propoziției. ☞ desparte de restul propoziției locuțiunile conjuncționale <i>așadar, prin urmare</i> . ☞ desparte de restul propoziției gerunziile și participiile aflate la începutul comunicării. ☞ izolează complementele circumstanțiale așezate între subiect și predicat. ☞ izolează substantivul în cazul vocativ de restul propoziției. ☞ izolează interjecțiile exclamative de restul propoziției, marchează lipsa predicatului etc.
– LINIA DE PAUZĂ	☞ marchează o explicație, o adăugire, o apreciere.
; PUNCTUL ȘI VIRGULA	☞ delimitează în frază propozițiile sau grupurile de propoziții care sunt independente sintactic, dar sunt suficient de apropiate ca înțeles. ☞ apare în enumerații, indicând o pauză mai mare decât cea notată prin virgulă, dar mai mică decât cea redată prin punct.
„” GHILIMELELE (semnele citării)	☞ încadrează reproducerea directă, exactă a ceea ce spune o persoană, a ceea ce gândește un personaj (monolog interior); ☞ marchează un citat.
«» GHILIMELE FRANȚUZEȘTI	☞ marchează un citat în interiorul altui citat (GHILIMELE ÎN GHILIMELE).
— LINIA DE DIALOG	☞ marchează începutul vorbirii directe a fiecărui participant la dialog; este mai lungă decât cratima sau linia de pauză.
ALINEATUL	☞ marchează începutul unui text, schimbarea unei idei, fiind spațiul mai mare, de un tab la calculator, față de marginea paginii~ 2 cm.
(), [] PARANTEZELE	☞ indică un adaos în enunț. ☞ indică absența din textul citat a unor cuvinte/ fragmente etc.

ORTOGRAME

<p>SA se scrie fără cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este un cuvânt cu înțeles de sine stătător: adjectiv pronominal/pronume; - se poate înlocui cu unul dintre cuvintele <i>lui</i> sau <i>ei</i>: <i>Cartea sa</i> 	<p>S-A se scrie cu cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este format din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: pronume + verb; - nu se poate înlocui prin <i>lui</i> sau <i>ei</i>: S-a dus.
<p>SAU se scrie fără cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este un cuvânt de sine stătător: este conjuncție; sinonim <i>ori</i>: <i>Mere sau pere?</i> 	<p>S-AU se scrie cu cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este format din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: pronume + verb; - nu se poate înlocui prin cuvântul <i>ori</i>: S-au dus.
<p>IA se scrie fără cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este un cuvânt de sine stătător: verb <i>Ia cartea!</i> interjecție <i>Ia seama!</i> 	<p>I-A se scrie cu cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este format din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: pronume + verb. <i>I-a dat</i>.
<p>NEAM se scrie fără cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este un cuvânt cu înțeles de sine stătător: substantiv; sinonime <i>rudă/popor</i>. <i>Este neam cu tine</i>. 	<p>NE-AM se scrie cu cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este format din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: pronume + verb. <i>Ne-am văzut</i>.
<p>LA se scrie fără cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este un cuvânt de sine stătător: prepoziție <i>La birou</i> sau substantiv <i>Nota la</i>. 	<p>L-A se scrie cu cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este format din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: pronume + verb. <i>L-a ajutat</i>.
<p>IAU se scrie fără cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este cuvânt de sine stătător ; se poate înlocui cu verbele <i>apuc, prind</i>: <i>Iau un 10</i>. 	<p>I-AU se scrie cu cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - două cuvinte diferite care se pronunță într-o silabă: pronume + verb. <i>I-au zis</i>.
<p>NEA se scrie fără cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este un cuvânt cu înțeles de sine stătător: substantive sinonime <i>zăpadă, omăt, nene</i> sau interjecție <i>nea-nea!</i> 	<p>NE-A se scrie cu cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este format din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: pronume + verb. <i>Ne-a spus</i>.
<p>ODATĂ se scrie într-un cuvânt atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este un cuvânt de sine stătător; adverbe sinonime <i>cândva, odinioară, demult</i>. <i>A fost odată</i>. 	<p>O DATĂ se scrie în două cuvinte atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este format din două cuvinte cu înțeles de sine stătător care exprimă: substantiv <i>O dată din calendar!</i> un numeral <i>O dată, nu de două ori</i>; - poate fi însoțit de cuvintele <i>numai</i> sau <i>doar</i>.
<p>CEL se scrie fără cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este un cuvânt de sine stătător; pronume sinonim <i>acela</i>: <i>Cel de acolo</i>. 	<p>CE-L se scrie cu cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este format din două pronume diferite care se rostesc într-o singură silabă. <i>Ce-l doare?</i>
<p>VA se scrie fără cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este un cuvânt cu înțeles de sine stătător: verb ce ajută la formarea viitorului. <i>Va merge</i>. 	<p>V-A se scrie cu cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este format din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: pronume + verb. <i>V-a salutat</i>.
<p>NAI se scrie fără cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este un cuvânt cu înțeles de sine stătător: substantiv- un instrument muzical. 	<p>N-AI se scrie cu cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este format din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: negația <i>nu</i> + verb. <i>N-ai ajuns?</i>
<p>NUL se scrie fără cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este un cuvânt cu înțeles de sine stătător: adjectiv; sinonime <i>inexistent/anulat</i>. <i>Rezultat nul</i>. 	<p>NU-L se scrie cu cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este format din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: negația <i>nu</i> + pronume <i>Nu-l văd</i>.
<p>CAM se scrie fără cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este un cuvânt cu înțeles de sine stătător; sdverbe sinonime <i>aproape/ prea</i>. <i>Stă cam aproape</i>. 	<p>C-AM se scrie cu cratimă atunci când:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este format din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: conjuncția <i>că</i>+ verb. <i>C-am știut este adevărat</i>.
<p>MAI se scrie fără cratimă atunci când:</p>	<p>M-AI se scrie cu cratimă atunci când:</p>

- este un cuvânt cu înțeles de sine stătător: substantive <i>Luna mai/ Spăl cu maiul</i> ; adverb <i>Mai vorbesc</i> .	- este format din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: pronume + verb. <i>M-ai vine?</i>
ÎNTRUNA se scrie fără cratimă atunci când: - este un cuvânt cu înțeles de sine stătător: adverb; sinonime <i>neîncetat/continuu neconținut/permanent/pururi/veșnic/totdeauna..</i>	ÎNTR-UNA se scrie cu cratimă atunci când: - este format din două cuvinte care se rostesc împreună; - de regulă este urmat de prepoziția <i>din/ dintre</i> : <i>Într-una din zile</i> .
DEMULT se scrie fără cratimă atunci când: - este un cuvânt cu înțeles de sine stătător: adverb; sinonime <i>odinioară/ cândva</i> .	DE MULT se scrie cu cratimă atunci când: - exprimă o parte de timp/ o cantitate <i>De mult ce este nu are loc</i> ; - uneori poate fi urmat de cuvântul <i>timp</i> .
SĂI se scrie fără cratimă atunci când: - este un cuvânt cu înțeles de sine stătător: adjectiv pronominal/pronume; - se poate înlocui cu unul dintre cuvintele <i>lui</i> sau <i>ei</i> : <i>Amicii să</i> .	SĂ-I se scrie cu cratimă atunci când: - este format din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: conjuncția <i>să</i> + verb. - nu se poate înlocui prin cuvintele <i>lui</i> sau <i>ei</i> : <i>Să-i susținem!</i>
SAR se scrie fără cratimă atunci când: - este un cuvânt cu înțeles de sine stătător: verb <i>Ele sar coarda</i> .	S-AR se scrie cu cratimă atunci când: - este format din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: pronume + verb. <i>S-ar duce la mare</i> .
IAR se scrie fără cratimă atunci când: - este un cuvânt cu înțeles de sine stătător: conjuncție <i>Cântă, iar tu taci!</i> / adverb <i>Iar vii?</i> ; sinonime <i>dar/ sau; din nou</i> .	I-AR se scrie cu cratimă atunci când: - este format din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: pronume + verb. <i>I-ar spune ceva</i> .
CĂI se scrie fără cratimă atunci când: - este un cuvânt cu înțeles de sine stătător: substantiv; sinonime <i>drumuri/ metode</i> . <i>Merg pe alte căi</i> .	CĂ-I se scrie cu cratimă atunci când: - este format din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: conjuncție+pronume <i>Am aflat că-i bine</i> .
CAI se scrie fără cratimă atunci când: - pentru că este un cuvânt cu înțeles de sine stătător: substantiv. <i>Cai de curse</i> .	C-AI se scrie cu cratimă atunci când: - este format din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: conjuncția <i>că</i> + verb. <i>Afirmi c-ai aflat?</i>
CEAI se scrie fără cratimă atunci când: - este un cuvânt cu înțeles de sine stătător: substantive <i>Ceai de tei</i> .	CE-AI se scrie cu cratimă atunci când: - este format din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: pronume+verb. - marchează începutul unei întrebări: <i>Ce-ai zis?</i>
DEAL se scrie fără cratimă atunci când: - este un cuvânt cu înțeles de sine stătător: substantive: <i>Merg pe deal</i> .	DE-AL se scrie cu cratimă atunci când: -este format din prepoziție+articol care se rostesc într-o singură silabă. <i>Vorbim de-al vostru</i> .
ÎNTR-O se scrie întotdeauna cu cratimă: <i>Într-o zi</i> .	ÎNTR-UN se scrie întotdeauna cu cratimă: <i>Într-un magazin</i> .
DINTR-O se scrie întotdeauna cu cratimă: <i>Dintr-o mișcare</i> .	DINTR-UN se scrie întotdeauna cu cratimă: <i>Dintr-un tunel</i> .
NU-I se scrie cu cratimă, deoarece: - este format din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: negație+ verb. <i>Nu-i aici</i> .	N-O se scrie cu cratimă, deoarece: - este format din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: negație+ pronume. <i>N-o cunosc</i> .
N-AM, N-ARE se scriu cu cratimă, deoarece: - sunt formate din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: negație+ verb. <i>N-am/N-are ce face</i> .	N-AVEM, N-AȚI, N-AU se scriu cu cratimă, deoarece: - sunt formate din două cuvinte care se rostesc într-o silabă: negație+ verb. <i>N-avem suc. N-ați/N-au mers?</i>

